

Студент 3 курсу

факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ

**ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ  
ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

*Анотація. Розглянуто стан інноваційної політики України. Виявлено проблеми формування і функціонування інноваційної політики. Сформульовано етапи щодо вдосконалення інноваційної активності. Внесено пропозиції щодо подальшої ефективності функціонування інноваційної політики України.*

*Аннотация. Рассмотрено состояние инновационной политики Украины. Выявлены проблемы формирования и функционирования инновационной политики. Сформулированы этапы по совершенствованию инновационной активности. Внесены предложения для дальнейшей эффективности функционирования инновационной политики Украины.*

*Annotation. The state of innovation in Ukraine was considered. The problems of formation and functioning of the innovation policy was identified. The steps to improve innovation was formulate. The proposals for further effectiveness of innovation policy in Ukraine was proposed.*

*Ключові слова: інновації, інноваційна політика, інноваційний план розвитку, інформаційні технології, інноваційна модель розвитку.*

У сучасному світі всі держави поділилися на декілька груп: перша група – це технологічно та економічно розвинуті країни та велика група держав, які забезпечують розвиток першої групи. Велика кількість інтелектуальних ресурсів зберігається саме в розвинутих країнах, та, на жаль, Україна не належить до їхнього числа. Але для того щоб стати країною з розвинутою економічною та технологічною системою, потрібно створити доцільну інноваційну політику.

Інновації є головною рушійною силою економічного зростання. Створення інноваційної моделі економічного розвитку набуло універсального характеру та виходить на перший план при створенні сучасної економіки. Однак досі залишається невідомим, чому одні держави досягають успіху на цьому шляху, а спроби інших залишаються провальними [1].

Національна інноваційна політика є об'єктом дослідження в працях багатьох науковців: Семиноженка В. П., Федулової Л. І., Гриньова Б. В., Пашути М. Т., Тульчиновської С. О., Мальцького Б. О., Шарко М. В. та ін. Для дослідження використані також нормативно-правові акти України, джерела засобів масової інформації та інформація з мережі Інтернет. Основна увага акцентується на виявленні проблем формування та функціонуванні інноваційної політики України і способах їх вирішення.

Основною метою статті є аналіз інноваційної політики України та виявлення

-----

недоліків її функціонування. Для досягнення поставленої мети вирішуються такі завдання:

- розглянути особливості функціонування інноваційної політики України;
- провести аналіз національної інноваційної діяльності, виявити її недоліки;
- внести пропозиції щодо подальшого підвищення ефективності функціонування вітчизняної інноваційної політики [2].

Інноваційний шлях розвитку економіки забезпечує конкурентоспроможність шляхом постійного оновлення технологій, товарів і послуг, стабілізації і розширення ринків збуту, ефективного використання науково-технічного потенціалу та стимулювання його зростання. Історія інноваційних реформ України дає змогу зробити кілька важливих висновків. По-перше, державна політика у сфері науки, технологій та інновацій має бути цілісною, системною і послідовною. Технічні нововведення зазвичай дають миттєвий результат і вражаючий економічний результат, однак на кожну успішну інновацію припадають десятки невдалих. Тому прогнозованість і стабільність позиції держави полягають у тому, щоб постійно підживлювати інноваційну активність в економіці, має виключно важливе значення.

По-друге, кожна держава повинна винайти оригінальний підхід до стимулювання інноваційного розвитку, який найкраще підходить національним цілям і культурі національних відносин [3].

Сьогодні можна виділити дві моделі державної підтримки, які застосовуються у світі. Одна приділяє увагу державному фінансуванню фундаментальних і прикладних досліджень. Це так звана французька модель. Інша фокусує увагу на реалізації прикладних досліджень і розроблення промисловими фірмами. Основною метою цієї – "японської" – моделі є одержання економічної ефективності від застосування наукових розробок [2].

Однак інноваційний шлях розвитку кожної країни є повністю унікальним. Так само і для нашої країни потрібно розробити таку інноваційну політику, яка зможе підтримати економіку країни та покращити рівень життя людей. Перше, що необхідно – прийняти Національний план інноваційного розвитку як важливий елемент реалізації стратегії. Розробивши інноваційний план, необхідно виявити найважливіші сфери, які потребують негайної реформації, та строго притримуватися його виконання. Опорними пунктами цього плану має стати розвиток технологій новітнього укладу відповідно до Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки". Але розробка інноваційного плану розвитку потребує немало зусиль та роботи кваліфікованих фахівців і науковців, яких необхідно залучити та зацікавити їх у цій справі.

Важливою складовою інноваційного розвитку є інформатизація. Низький рівень розповсюдження Інтернету взагалі несумісний з поняттям "розвиток". Потрібно зосередитися на підвищенні рівня освіти та інформаційного суспільства. Ще важливим недоліком є те, що в Україні зовсім не захищені авторські права – це віднімає право у держави перспективи розробки та реалізації особистих технологій, а також знижує привабливість підприємств, які використовують високі технології. Унаслідок нехтування охорони авторських прав подальший розвиток науково-технічного потенціалу неможливий. Відкритість економіки України та необхідність її інтегрування у світове економічне середовище як країни з конкурентоспроможною економікою вимагають зосередження державної уваги на таких напрямках розвитку, що реалізують конкурентні переваги країни:

- високий освітній рівень населення;
- розвинена мережа освітніх та наукових закладів;
- наявність наукових надбань у сфер діяльності, що належать до високотехнологічних і визначають світовий рівень розвитку;
- високий рівень кваліфікації працівників наукової сфери;
- високий рівень запровадження інновацій в економіку.

Використання цих переваг для забезпечення конкурентоспроможності України в певних секторах економіки має забезпечити інноваційна модель розвитку, головною метою якої є найбільш ефективно використання існуючого інноваційного потенціалу для генерування наукових ідей та доведення їх до практичної реалізації [4].

На жаль, реалії України свідчать про недостатньо високий ступінь стійкості національної економіки та її схильність до розбалансування, що обумовлено як внутрішніми проблемами, так і наявністю зовнішнього впливу. Неспроможність країни здійснювати структурну перебудову національної економіки відповідно до вимог нової технологічної парадигми чи зволікання з проведенням таких структурних змін не просто гальмує її розвиток, а й призводить до економічної кризи.

Відсутність взаємозв'язку та підтримки інноваційної політики держави із законодавчо-нормативною базою створює перешкоди для встановлення інноваційної моделі розвитку в Україні. Таким чином, державний менеджмент і законодавці України повинні в першу чергу прийняти Національний план інноваційного розвитку та досягти в країні охорони авторських прав. Саме цей факт і недопрацьоване законодавство для забезпечення венчурного фінансування не дозволяє розвинути в країні індустрію створення високотехнологічних підприємств, позбавляє науково-технологічний сектор приватних джерел фінансування.

Але поки це питання буде вирішуватися, треба допомагати галузі інформаційних технологій. Наприклад, завдяки підтримці влади створити інформаційні центри та забезпечити їх високошвидкісним зв'язком; запропонувати великим підприємствам-розробникам технологій – створити віртуальні бібліотеки для місцевих розробників інформаційних технологій, що дозволить активно розвивати в країні виробництво та ринок високотехнологічних розробок. Крім того, треба створити пільги для розробників інформаційних технологій – це підвищить потік капіталу в країну.

Це – масштабні завдання, які необхідно виконати. Від успіху цієї роботи залежить і успіх України, тому що інноваційний розвиток для нашої держави неминучий.

*Наук. керівн. Томах В. В.*

-----

**Література:** 1. Харів П. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів : монографія / П. Харів. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – 323 с. 2. Шишкин О. Інновации в Украине / Шишкин О. [Электронный ресурс] // Ежедневная всеукраинская газета "День". – Режим доступа : <http://www.day.kiev.ua/314048>. 3. Проблемы управления украинскими предприятиями [Электронный ресурс] // Корпоративные системы (№ 42002). – Режим доступа : <http://www.management.com.ua/ims/ims033.html>. 4. Ілляшенко С. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи : навчальний посібник

/ С. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2003. – 278 с. 5. Про інноваційну діяльність : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.